

FRAMHALDSSKÓLINN Í VESTMANNAEYJUM

NÁT 113

Próftími 90 mínútur

Lokapróf

Nafn : _____
Kennit: _____

Kennari:

Hjálpargögn: Reiknivél ef þarf

Til athugunar: Prófið er á 12 tölusettum síðum. Athugið að ekkert vanti í ykkar eintak.

Gangi ykkur vel og gleðilegt sumar

I. hluti: Krossaspurningar (hver spurning gildir 1,5%) 51%.

Merktu við eitt rétt svar.

1. **Á bergplánetu sem hefur engan lofthjúp er(u)**
  - a. engir loftsteinagígar
  - b. margir loftsteinagígar
  - c. oft hvassviðri
  - d. oft þoka

2. **Tunglið er _____ að fara einn hring umhverfis jörðu**
  - a. einn sólarhring
  - b. eina viku
  - c. einn mánuð
  - d. eitt ár

3. **Halli jarðmönduls er**
  - a. 35,2°
  - b. 23,5°
  - c. 32,5°
  - d. 43,2°

4. **Það sem veldur árstíðunum er**
  - a. misjöfn fjarlægð jarðar frá sólu
  - b. möndulhalli jarðar
  - c. misjöfn fjarlægð tungls frá jörðu
  - d. segulsvið jarðar

5. **Tunglmyrkvi getur bara átt sér stað þegar það er**
  - a. fullt tungl
  - b. hálfvaxandi tungl
  - c. nýtt tungl
  - d. hálfvaxandi tungl

6. **Sólmyrkvi getur bara átt sér stað þegar það er**
  - a. fullt tungl
  - b. hálfvaxandi tungl
  - c. nýtt tungl
  - d. hálfvaxandi tungl

7. Jörðin er talinn vera um ____ milljarða ára gömul
- a. 13,7
  - b. 4,6
  - c. 2,5
  - d. 1,4
8. Algengasta efni jarðskorpunnar er:
- a. Járn
  - b. Kísill
  - c. Súrefni
  - d. Ál
9. Hvaða aðferð er algengust til að sýna mælikvarða á korti?
- a. Með setningu og málínu
  - b. með setningu og broti
  - c. með broti og málínu
  - d. með setningu, broti og málínu
10. Grunnvatn finnst mest:
- a. í elsta berginu
  - b. í gosbeltinu
  - c. á yfirborðinu
  - d. undir 3 km dýpi
11. Koltvíoxíð verður til við:
- a. Bruna lífrænna efna
  - b. Niðurbrot geislavirkra efna
  - c. Efnahvarf klórflúorkolefnis
  - d. Efnahvarf brennisteinshexaflúoríðs
12. Á Íslandi hefur/er elsta aldursgreinda berg
- a. fundist á miðhálandinu.
  - b. um 15 milljón ára gamalt.
  - c. um 60 milljón ára gamalt.
  - d. um 200 milljón ára gamalt.
13. Efni sem hleðst upp við enda skriðjökla nefnist:
- a. Urðarrönd
  - b. Jökulsker
  - c. Jökulgarður
  - d. Botnurð

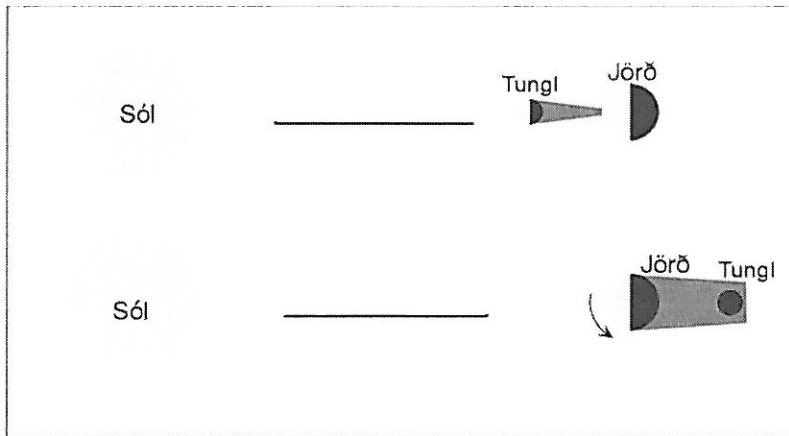
14. Áður fyrr voru heimsálfurnar fastar saman sem ein heild, hvað var sú álfa kölluð?
- a. Evrasíu
  - b. Pangea
  - c. Lárasíu
  - d. Gondvanaland
15. Stærsta eldfjallið á Mars heitir?
- a. Ceres
  - b. Olympus Mons
  - c. Proxima Centauri
  - d. Milky Way
16. 15 cm á korti með mælikvarðann 1:300 000 svara til
- a. 15 km
  - b. 25 km
  - c. 30 km
  - d. 45 km
17. Árstíðaskipti jarðarinnar (sumar og vetur) stafa af
- a. Möndulhalla jarðarinnar
  - b. Mismunandi fjarlægð tungls frá jörð
  - c. Snúningi jarðar um sjálfa sig
  - d. Snúningi tunglsins um jörðina
18. Þegar úthafsfleki fer undir úthafsfleka myndast
- a. eyjaröð
  - b. þverhryggur
  - c. miðhafshryggur
  - d. eyjabogi
19. Á Íslandi er algengasta bergtegundin
- a. granít
  - b. gneis
  - c. basalt
  - d. gabbró
20. Á Íslandi eru
- a. flekamót, flekaskil og heitur reitur
  - b. flekaskil, heitur reitur og fellingafjöll
  - c. heitur reitur, sniðgeng flekamörk, flekamót
  - d. flekaskil, heitur reitur, sniðgeng flekamörk

21. Með botnrekskenningunni breyttist rekhugmyndin og varð
- hafsbotninn kyrr en löndin hreyfðust
  - hafsbotninn á hreyfingu en löndin kyrr
  - hafsbotninn kyrr og löndin líka
  - hafsbotninn á hreyfingu og löndin færðust með
22. Stærstur hluti raforku á Íslandi fer til:
- Almenningsveitna
  - Stóriðju
  - Vatnsorkuvera
  - Jarðvarmaorkuvera
23. Berg þenst út og dregst saman uns það brotnar upp. Þetta kallast:
- hitabrigðaveðrun
  - frostveðrun
  - efnaveðrun
  - útfellingaveðrun
24. Algengt er að fólk í sumum dýraverndunarsamtökum aðhyllist
- lífhverf viðhorf
  - visthverf viðhorf
  - mannhverf viðhorf
  - hagnýt viðhorf
25. Þessar ár hafa gróna bakka
- jökulár
  - dragár
  - lindár
  - laxár
26. Hvaða ár sýna dægursveiflu (rennslisveiflu á sólarhringnum)?
- jökulár
  - dragár
  - lindár
  - laxár
27. Áttavitanál:
- sýnir stefnu réttvísandi norðurs
  - bendir ávallt á landfræðilegan norðurpól
  - vísar vestur fyrir norður á Íslandi
  - vísar austur fyrir norður á Íslandi

28. Flatar eldstöðvar með hringlaga gosopi kallast:
- a. Eldkeilur
  - b. Megineldstöðvar
  - c. Öskjur
  - d. Dyngjur
29. Hver er ein helsta forsenda til virkjunar vatnsfalla?
- a. Sprungusamt svæði
  - b. Gljúfur til stíflugerðar
  - c. Úrkoma
  - d. Háhitasvæði
30. Í kjölfar mikils sprengigoss þar sem þakið yfir kvikuhólfinu brestur og hringlaga landsig verður, verða til:
- a. Eldkeilur
  - b. Megineldstöðvar
  - c. Öskjur
  - d. Dyngjur
31. Breiddarbaugarnir:
- a. Eru allir jafnstórir
  - b. Hafa alls staðar jafnt bil á milli sín
  - c. Eru 360
  - d. Eru mældir austur og vestur frá Greenwich
32. Þegar stutt er á milli hæðarlína á korti þýðir það að:
- a. Landið sé flatt
  - b. Landið sé bratt
  - c. Landið sé hallalaust
  - d. Landsvæðið sé undir sjávarmáli
33. Hvert eftirfarandi afla teljast til innri afla?:
- a. skriði jökla
  - b. vindur
  - c. öldugangur
  - d. jarðskjálftar
34. Það svæði sem vatn rennur í á af kallast:
- a. vatnasvið hennar
  - b. vatnaskil hennar
  - c. afrennsli hennar
  - d. vatnsrennsli hennar

II. Hluti stutt svör og skilgreiningar

1. Tungl og sólmyrkvi. **Merktu inn á línurnar** hvort um sólmyrkva eða tunglmyrkva er um að ræða. (2%)

2. **Stuttar útskýringar.** Hvert svar gildir 2% (16%):

Útskýrðu þessi orð (hugtök):

Útræn öfl:

Innræn öfl:

Sjálfbær þróun:

Vatnaskil:

Frostveðrun:

Snæfína:

Setberg:

---

3. Útskýrðu muninn á smástreymi og stórstreymi (4%)

---

4. Útskýrðu í máli og myndum flekaskil, flekamót og sniðgeng flekamörk. (5%)

---

5. Hvað eru fellingafjöll og hvernig verða þau til? Nefndu dæmi um þau: (3%)

---

6. Lýstu hringrás bergs á jörðinni í máli og myndum (4%)
